

УКООПСПІЛКА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ КООПЕРАТИВНИЙ
ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТУ

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

Хмельницького кооперативного
торговельно-економічного інституту

30 08 2017 р., протокол № 1

Голова вченої ради Писецький М.М. Коваль

Введено в дію наказом ректора

Від 20 жовтня 2017 р. № 174-0

ПОЛОЖЕННЯ
про репозитарій навчально-методичної та наукової літератури
Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту

1. Загальні положення та терміни

1.1. Дане Положення про репозитарій навчально-методичної та наукової літератури Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту (надалі – Положення) визначає основні поняття, найменування, призначення, склад і структуру та регламентує основні засади і політики організації та управління репозитарієм навчально-методичної та наукової літератури Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту.

1.2. Репозитарій навчально-методичної та наукової літератури (надалі – Репозитарій) – відкритий електронний архів Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту (надалі – ХКТЕІ, Інститут), що накопичує, зберігає, розповсюджує та забезпечує довготривалий, постійний та надійний доступ через Інтернет до матеріалів наукового, освітнього та навчально-методичного призначення, створених педагогічними та науково-педагогічними працівниками Інституту, а також студентами ХКТЕІ.

1.3. Документи, що розміщено в Репозитарії є складовою частиною фонду (зібрання) електронних документів бібліотеки ХКТЕІ.

1.4. Визначення основних термінів.

- **Автор** – фізична особа, яка своєю творчою працею створила ЕД і якій належать права інтелектуальної власності на нього відповідно до Закону України «Про авторське право та суміжні права».
- **Репозитарій** – відкритий електронний архів, що накопичує, зберігає, розповсюджує та забезпечує довготривалий, постійний та надійний доступ через Інтернет до матеріалів наукового, освітнього та навчально-методичного призначення певної установи.
- **Відкритий доступ** – це безкоштовний, постійний, повнотекстовий доступ до наукових та навчальних матеріалів через мережу Інтернет.
- **Депонування** – розміщення ЕД в Репозитарії.
- **Депозитор** – особа, яка розміщує твір в Репозитарії.
- **Електронний документ (ЕД)** – створений автором у результаті творчої діяльності за особистою ініціативою, на замовлення чи в порядку виконання службових обов'язків: літературно-письмовий твір (книга, брошура, стаття, навчально-методичний комплекс дисципліни, аналітичний огляд, звіт, презентація тощо); ілюстрація, план, ескіз і пластичний твір, що стосуються науки; аудіовізуальний твір; фотографічний твір; інші твори, представлені в електронній (в тому числі цифровій) формі, яку може зчитувати комп'ютер.

- **Користувач** – особа, що є зареєстрованою або не зареєстрованою в Репозитарії.
- **Навчально-методичний комплекс дисциплін** (далі – НМКД) – це сукупність нормативних та навчально-методичних матеріалів у електронному форматі. НМКД розробляється для всіх навчальних дисциплін відповідно до навчального плану підготовки фахівців відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня (молодший спеціаліст, бакалавр, магістр) за відповідною спеціальністю.

1.5. Найменування Репозитарію.

1.5.1. Повна офіційна назва:

- українською мовою – Репозитарій навчально-методичної та наукової літератури Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту

1.5.2. Скорочена назва:

- українською мовою – *РНМНЛХКТЕІ*;

1.6. Адреса Репозитарію в Інтернеті: <http://77.120.28.46/cgi-bin/wfinder.cgi>

1.7. Репозитарій формується та функціонує відповідно до наступних документів:

- Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» №32/95-ВР від 27.01.1995 р. із змінами і доповненнями;
- Закон України «Про авторське право і суміжні права» № 3792-XII від 23.12.1993 р. із змінами та доповненнями, що встановлює авторське право на комп'ютерні програми для ЕОМ, електронні видання, бази даних, літературні письмові твори;
- Закон України «Про Концепцію Національну програму інформатизації» №75/98-ВР від 04.02.1998 р. із змінами і доповненнями;
- Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» №851-IV від 22.05.2003 р. із змінами і доповненнями, який поширюється на відносини, що виникають у процесі створення, відправлення, передавання, одержання, зберігання, використання електронних документів;
- Закон України «Про захист інформації в автоматизованих системах» № 2594-VI від 31.05.2005 р. із змінами та доповненнями, який встановлює основи регулювання правових відносин щодо захисту інформації в автоматизованих системах за умови дотримання права власності громадян України на інформацію та права доступу до неї;

- ДСТУ ГОСТ 7.1: 2006 СІБВС. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання;
- ДСТУ 3582:2013. Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою;
- ДСТУ 7447:2013 Бібліотечно-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять;
- ДСТУ 8302:2015 Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання;
- Положення про бібліотеку ХКТЕІ;
- Положення про навчально-методичний комплекс дисциплін;
- Дане Положення.

2. Призначення, мета, завдання та функції

2.1. Призначення (місія) Репозитарію – накопичення, систематизація, зберігання в електронному вигляді інтелектуальних продуктів педагогічних та науково-педагогічних працівників Інституту, а також студентами ХКТЕІ.

2.2. Створення Репозитарію має на меті:

- забезпечення потреб здобувачів вищої освіти усіх форм навчання та педагогічних та науково-педагогічних працівників Інституту у науковій, навчально-методичній та навчальній літературі;
- створення надійної і доступної системи обліку навчальних і наукових творів педагогічних та науково-педагогічних працівників Інституту, а також студентами ХКТЕІ.

2.3. Завданнями репозитарій є:

- забезпечити місце і спосіб централізованого і довгострокового зберігання в електронному вигляді повних текстів творів;
- сприяти зростанню Інституту через представлення його наукових праць у глобальній мережі Інтернет;
- створити надійну і доступну систему обліку навчальних та наукових видань працівників Інституту.

2.4. Основні функції Репозитарію:

- наукова – сприяння науково-дослідницькому процесу;
- освітня – сприяння освітньому процесу;
- довідково-інформаційна, що спрямована на задоволення інформаційних потреб та запитів користувачів;

- кумулятивна – спрямована на поповнення бібліотечного фонду оригінальними електронними документами та електронними копіями друкованих видань, а також їх збереження.

3. Управління

3.1. Власником Репозитарію є Інституту, який визначає роботу Репозитарія цим Положенням.

3.2. Методичну та організаційну підтримку Репозитарію здійснює бібліотека ХКТЕІ. Технічну та програмну підтримку Репозитарію здійснює відділ навчально-інформаційного забезпечення та технічних засобів навчання.

3.3. Бібліотека Інституту, в особі директора, виступає координатором і основним виконавцем процесу створення структури та функціонування Репозитарія.

3.4. Репозитарій формується (наповнюється ЕД) педагогічних та науково-педагогічних працівників Інституту, а також студентами ХКТЕІ.

3.5. Розміщує ЕД до Репозитарію працівник бібліотеки – Депозитор.

3.6. За потребою до роботи з Репозитарієм залучаються працівники бібліотеки, відділу навчально-інформаційного забезпечення та технічних засобів навчання, завідувачі кафедр та співробітники інших підрозділів інституту та навчально-методичної роботи.

4. Склад та структура та порядок формування

5.1. Репозитарій є універсальним за змістом науковим та навчальним зібранням та містить такі електронні документи:

- статті, монографії, підручники, навчальні посібники, методичні розробки, тематичні збірки, матеріали конференцій, НМКД тощо;
- наукові публікації педагогічних та науково-педагогічних працівників Інституту, здійснені в інших видавництвах, за умови відсутності заборони на їх розміщення в Репозитарії з боку видавництв;
- автореферати дисертацій та дисертації, що захищені працівниками ХКТЕІ;
- інші матеріали наукового, освітнього або методичного призначення за бажанням їх автора.

5.2. За видами електронних ресурсів Репозитарій не має обмеження. Це можуть бути будь-які електронні текстові дані, електронні числові дані,

електронні зображення, електронні відео та звукові дані, електронні інтерактивні мультимедійні ресурси та ін.

5.3. У Репозитарії підтримуються всі файлові формати, в яких створені ресурси. Однак, рекомендуються для використання такі формати у кожному з видів ресурсів:

Ресурс	Файловий формат	Розширення
Текст	Adobe PDF	pdf
Презентація	Adobe PDF, MPowerPoint	pdf, ppt
Таблиця	MExcel	xls
Зображення	JPEG, GIF	jpg, gif
Аудіо	MP3, MP4	mp3, mp4
Відео	AVI	avi

5.4. ЕД, що надійшли до Репозитарія, розміщуються на сервері із закритим доступом.

5.5. Репозитарій має таку структуру:

- *Наукова та навчально-методична складова* містить наукові праці та розробки (монографії, наукові статті, магістерські та курсові роботи, тези доповідей, підручники, навчальні посібники тощо) педагогічних та науково-педагогічних працівників Інституту, а також студентами ХКТЕІ;
- *НМКД* містить нормативні та навчально-методичні матеріали з дисциплін (витяг з робочого навчального плану; навчальну програму; робочу програму; критерії оцінювання знань студентів; навчально-методичні картки знань; лекції; методичні рекомендації для самостійної роботи, методичні рекомендації та завдання: для семінарських, практичних, лабораторних занять; тести; перелік питань до екзамену, заліку; екзаменаційні білети; матеріали з курсового та магістерського проектування: тематика, завдання та методичні вказівки до їх виконання).

5.6. Разом з ЕД для кожного з файлів авторами подаються такі бібліографічні відомості для каталогізації:

- прізвища та ініціали усіх авторів;
- авторський знак (якщо є);
- назва електронного документа;
- тип видання (підручник, наукова стаття, НМКД тощо);
- рік видання або написання;
- навчальна дисциплін, з якої підготовлено цей ЕД;

- освітньо-кваліфікаційний рівень для якої підготовлено цей ЕД;
- кількість сторінок;
- назва та місто розташування видавництва (за наявності).

5. Користування та режим доступу

5.1. До користувачів Репозитарію належать:

5.1.1. Студенти, педагогічні та науково-педагогічні працівники, співробітники Інституту, сторонні користувачі.

5.1.2. Депозитор – особа, яка:

- створює та змінює структуру Репозитарію;
- займається адмініструванням користувачів Репозитарію;
- веде базу даних авторів;
- приймає ЕД від авторів;
- перевіряє ЕД на відповідність формату;
- розміщує ЕД в Репозитарій;
- змінює ЕД на більш актуальні версії (без або з видаленням) неактуальних версій ЕД;
- вносить необхідну бібліографічну інформацію, що описує кожний ЕД;
- несе відповідальність за достовірність, точність та повноту поданої бібліографічної інформації в Репозитарії;
- веде статистику авторських робіт та звітує безпосереднім керівникам про виконану роботу.

5.2. Порядок доступу до Репозитарію визначається «Інструкцією з користування електронними ресурсами бібліотеки ХКТЕІ».

5. Правове забезпечення

5.3. Правове забезпечення Репозитарія здійснюється через підписання авторами контракту під час прийняття на роботу.

5.4. Доступ до ЕД не віднімає авторського права. Особисті немайнові права автора не відчужувані і зберігаються за ним незалежно від способу публікації.

5.5. ЕД не може бути розміщений у Репозитарії, якщо він порушує права людини на таємницю її особистого та сімейного життя, завдає шкоди громадському порядку, здоров'ю та моральному стану особистості, містить інформацію, що охороняється державою.

5.6. Підписуючи контракт, автор передає Інституту на безоплатній основі невиняткові права на використання ЕД, а саме на:

- внесення ЕД у базу даних Репозитарія;
- відтворення ЕД чи його частин в електронному вигляді, не змінюючи його змісту;
- виготовлення електронних копій ЕД для постійного архівного зберігання;
- використання твору без одержання прибутку та на виготовлення його копій для некомерційного розповсюдження;
- представлення електронних копій для відкритого доступу через Інтернет.

5.7. В контракті автор підтверджує, що розміщуючи роботу у Репозитарій, він не порушує прав третіх осіб (інших авторів або видавництв).

5.8. У разі звільнення з роботи науково-педагогічні та педагогічні працівники зобов'язані передати ЕД, які викладали, комісії, склад якої визначається наказом керівника.